

VALVONTALAUTAKUNTA / 4. jaosto 14.6.2018

23 § Valvonta-asian dnro 03618 ratkaisu

Ratkaisun antamispäivä: 14.6.2018

Kantelija: Ritva Puolakka, Vantaa

Asianajaja: Joni Hatanmaa (84; 16), Helsinki

Asianajajan 21.2.2018 toimittama lausuma sisältää salassa pidettäviä tietoja.

TAUSTATIETOJA

Asianajaja Hatanmaa on lähettänyt päämiestensä puolesta tekijänoikeuden loukkauksiin liittyneitä vaatimuskirjeitä. Kantelija on toimittanut valvontalautakunnalle muutamia esimerkkejä lähetetyistä kirjeistä sekä esittänyt selvitystä siitä, miltä osin hän on katsonut Hatanmaan menetelleen hyvän asianajajatavan vastaisesti.

Selostus asiassa esitetyistä moitteista ja vastauksista

Kantelu 19.1.2018, 7.2.2018 ja 19.2.2018

1. Markkinaoikeuden välityksellä hankittuja yhteystietoja on käytetty vastoin markkinaoikeuden nimenomaista määräystä myös muiden kuin määräyksessä mainittujen yhtiöiden hyväksi. Kantelijan mukaan Hatanmaa on rikkonut asiassa sekä asianajajan salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta että henkilötietolakia.

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan ”oikeudenhaltija tai hänen edustajansa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä saatuja tietoja vain siihen tarkoitukseen, johon niitä on haettu. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, ettei hakija saa luovuttaa tai muulla tavalla välittää tai julkistaa yhteystietoja muille kuin sille tekijänoikeuden tai lähioikeuksien haltijalle, jonka toimeksiannon mukaisesti ne on lain nojalla haettu, taikka muille kolmansille osapuolille.”

Kantelijan mukaan markkinaoikeus ei ole voinut arvioida Hatanmaan harjoittaman toiminnan johdosta tekijänoikeudenloukkauksen merkittävyyttä jokaisen IP-osoitteen kohdalla erikseen. Kantelijan mukaan Hatanmaan päämiehet ovat lisäksi voineet Hatanmaan välityksellä hyödyntää toisen Hatanmaan päämiehen saamia yhteystietoja hyvitysvaatimuskirjeiden lähettämisessä, vaikka ne eivät itse olisi hakeneet yhteystietojen luovutuspäätöstä markkinaoikeudelta.

2. Hatanmaan lähettämiin vaatimuskirjeisiin on sisällytetty sellaisten päämiesten vaatimuksia, jotka eivät ole hakeneet markkinaoikeudelta yhteystietojen luovutuspäättöstä. Kantelija on viitannut tältä osin kolmeen esimerkkitapaukseen.
3. Hatanmaan esittämät vaatimukset ovat sisältäneet virheellisiä tietoja muun muassa esitettyjen televisiosarjojen jaksomäärien osalta. Hatanmaan esittämät vaatimukset ovat poikenneet muutoinkin esitetystä hyvityslaskukaavasta sekä vaihdelleet muun muassa yksittäisestä jaksosta vaaditun hyvityksen osalta.

Kantelija on esittänyt valvontalautakunnalle tapauksen, jossa Hatanmaan toimiston esittämä maksuvaatimus on ollut kokonaisuudessaan 3 750 euroa, vaikka käytetyn kaavan mukaan kokonaissummaksi olisi tullut muodostua 2 730 euroa.

4. Hatanmaa ei ole vastannut tiedusteluihin liittyen hänen päämiestensä harjoittaman valvonnan sisältöön. Hatanmaa ei ole myöskään suostunut yksilöimään, mistä tekijöistä hänen vaatimansa summa on koostunut.
5. Hatanmaa on lähettänyt maksuvaatimuksia erehdyttämistarkoituksessa.
6. Hatanmaa on ilmoittanut viestin vastaanottajalle, että viesti katkaisee tekijänoikeuslakiin perustuvan hyvityksen ja korvauksen vanhentumisen. Kantelijan mukaan kyseinen vaatimus on ristiriidassa sen kanssa, että Hatanmaan lähettämien kirjeiden tarkoituksena on ollut sovinnolliseen ratkaisuun pääseminen.

Vastaus 21.2.2018, 13.3.2018 ja 24.5.2018

Hatanmaa edustaa kantelijan viittaamissa asioissa useita elokuva-alalla toimivia päämiehiä. Hatanmaan päämiehet valvovat teknisen asiantuntijan avulla teoksiaan, jotka ovat luvattoman levityksen kohteena vertaisverkossa ja pyrkivät mahdollisuuksien mukaan puuttumaan oikeuksiensa loukkauksiin.

Hatanmaan päämiehet suorittavat vertaisverkkojen valvontaa teknisen asiantuntijan kehittämän valvontaohjelman avulla siten, että ohjelma havaitsee päämiehen hallinnoimien teosten jakamisen, jonka jälkeen ohjelma tallentaa teosta luvattomasti jakavan käyttäjän IP-osoitteen ja tarkan aikaleiman. Kyseinen ohjelma tallentaa ainoastaan niitä tietoja, joita BitTorrent-verkon käyttäjät tai heidän käyttämänsä ohjelmat julkisesti jakavat. Mikäli Hatanmaan päämiehen valvontaohjelma havaitsee teoksen luvattoman jakamisen, Hatanmaa saa tästä tiedon päämieheltään, minkä jälkeen Hatanmaa tekee markkinaoikeudelle tekijänoikeuslain 60 a §:n mukaisen hakemuksen saada teleoperaattorilta tiedon IP-osoitteen omistajasta.

1. ja 2. Hatanmaan toimisto käsittelee toimeksiantoon liittyen teleoperaattorilta saatuja yhteystietoja vain tarvittavassa laajuudessa tekijänoikeuden loukkausta koskevan toimeksiannon hoitamiseksi ja noudattaen tekijänoikeuslain, tietoyhteiskunta-kaaren ja henkilötietolain säännöksiä. Toimisto pyrkii minimoimaan henkilötietojen käytön vain ehdottoman välttämättömään. Yhteystietoja luovutetaan kolmansille osapuolille ainoastaan tietojen käyttötarkoituksen edellyttämässä laajuudessa, kuten tarpeen vaatiessa esimerkiksi teknisten asiantuntijoiden käytettäväksi. Toimisto

ei luovuta käsittelemiään yhteystietoja päämiehilleen.

Hatanmaan toimisto toimii päämiesten yhteisenä asiamiehenä näiden oikeuksien valvomisessa. Yhteisen asiamiehen käyttäminen mahdollistaa sen, että päämiesten vaatimukset esitetään yhteisen asiamiehen välityksellä vastapuolelle hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 7.1 kohdan mukaisesti luovuttamatta kuitenkaan vastapuolen yhteystietoja päämiehille.

Markkinaoikeuden tehtävänä on arvioida yksittäistapauksessa sitä, onko teleliittymästä saatettu merkittävässä määrin tekijänoikeudella suojattua materiaalia yleisön saataviin. Mikäli markkinaoikeus ei kykene arvioimaan jakamisen merkittävyyttä, se hylkää hakemuksen. Tähän mennessä markkinaoikeus ei kuitenkaan ole hylännyt Hatanmaan päämiesten hakemuksia siitä syystä, että se ei olisi kyennyt arvioimaan jakamisen merkittävyyttä. Näin ollen kantelijan kuvaus siitä, että markkinaoikeus ei ole voinut arvioida merkittävyyssynnyksen täyttymistä yksittäistapauksessa, on ilmeisen perusteeton.

On mahdollista, että samasta liittymästä on loukattu useiden eri päämiesten teoksia. Hatanmaan toimiston toimeksiantoon kuuluu valtuutus tarjota vastapuolelle mahdollisuutta sopia kaikkien Hatanmaan päämiesten vaatimukset yhdellä kerta-kaikkisella sopimuksella. Mikäli kirjeen lähettämishetkellä on tiedossa, että samasta liittymästä on havaittu loukattavan useiden eri päämiesten teoksia, Hatanmaan toimisto ilmoittaa vaatimukset oikeudenloukkauksista kaikkien päämiestensä puolesta yhdellä kertaa. Suomessa sovelletaan vapaata todistusharkintaa, eikä sellaista velvollisuutta ole, että jokaisen päämiehen puolesta olisi erikseen haettava yhteystiedot tekijänoikeuslain 60 a §:n nojalla. Se ei ole myöskään tarkoituksenmukaista, kun kaikki vaatimukset on muulla luotettavalla tavalla yhdistettävissä samaan vastapuoleen. Markkinaoikeus ei ole oikeuskäytännössään edellyttänyt jokaisen loukkaushavainnon yhdistämistä vastaajaan nimenomaan 60 a §:n nojalla saatavilla tiedoilla.

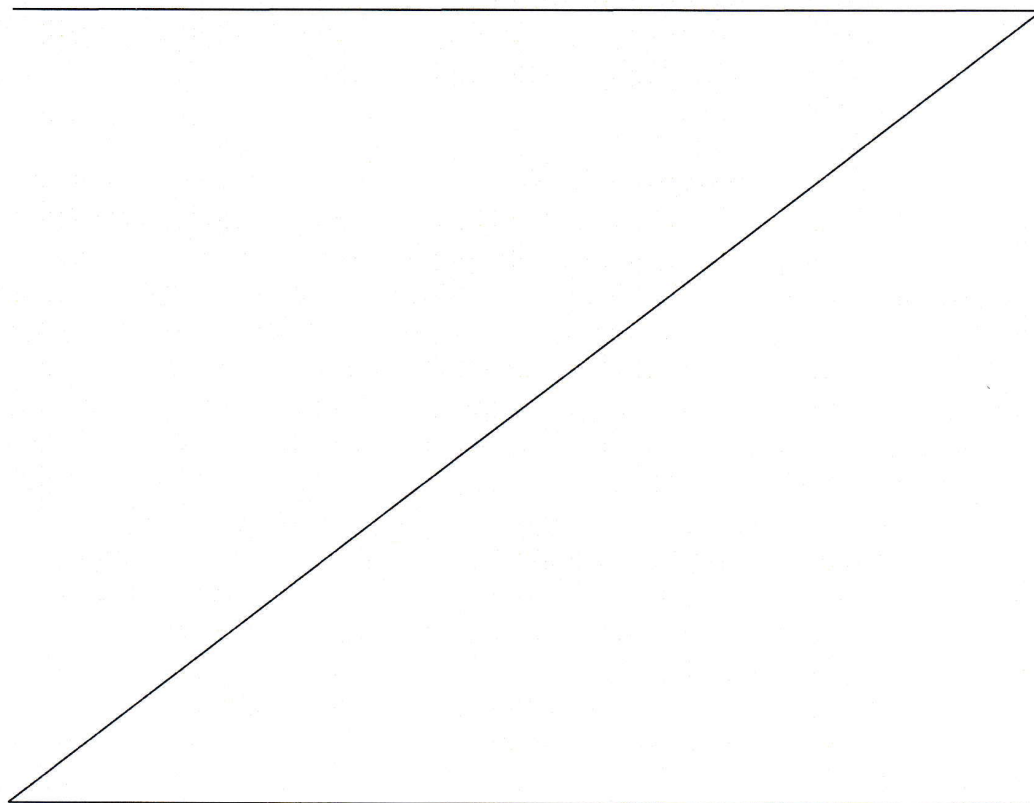
Laajojen hakemusten sujuva käsittely on johtanut siihen ratkaisuun, että hakemuksissa on ollut vain yksi oikeudenhaltija hakijana ja loukkaavan toiminnan laajuudesta ei esitetä näyttöä enemmän kuin on tarpeen yhden loukkaustapahtuman merkittävyyden osoittamiseksi. Useamman kuin yhden oikeudenhaltijan lisääminen hakemukseen ja kunkin tapauksen esitleminen usean oikeudenhaltijan näkökulmasta väistämättä tekisi hakemuksesta raskaamman käsitellä ja olisi omiaan pidentämään sen käsittelyaikaa markkinaoikeudessa. Useiden oikeudenhaltijoiden prosessioikeudellisten intressien liittäminen hakemukseen myös edellyttäisi useamman tietopyynnön tekemistä kustakin liittymästä, mikä lisäisi kustannuksia ja aiheuttaisi tarpeetonta lisätyötä tuomioistuimille ja teleyrityksille. Näistä syistä hakemuksiin on tähän mennessä merkitty hakijaksi vain yksi oikeudenhaltija. Viimeaikaiset muutokset merkittävyyssynnyksen arvioinnissa saattavat aiheuttaa muutoksia siihen, miten Hatanmaan toimisto jäsentelee hakemukset jatkossa.

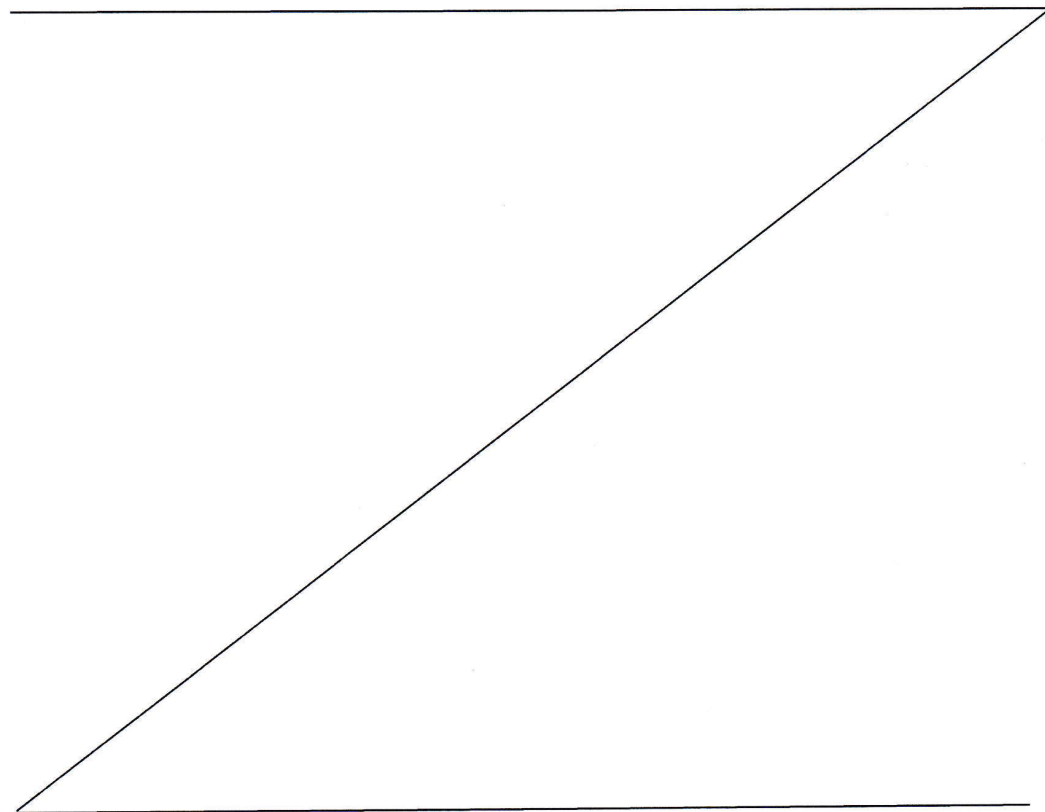
Oikeuskäytännössä ei ole annettu merkitystä sille, onko jokaisen loukkauksen osalta selvitetty liittymän omistaja teleyritykseltä, vaan yhdenmukainen näyttö loukkaushavainnoista on riittänyt osoittamaan, että havainnot ovat olleet samasta liittymästä. Näin ollen lisänäytön hakeminen teleyrityksiltä ei ole ollut tarpeellista.

Hatanmaa on korostanut, että he eivät käynnistä uusia loukkausmenettelyjä nojaten sellaisiin tietoihin, jotka he ovat saaneet aiemmin toisessa asiassa, vaan saatuja tietoja käytetään ainoastaan siltä osin, kuin ne liittyvät hakemuksen kohteena olevan asian kanssa samaan tekokokonaisuuteen. Mikäli hakemuksen jälkeen, mutta ennen ensimmäistä yhteyttä vastapuoleen, ilmenee, että samasta liittymästä on loukattu myös toisen päämiehen oikeuksia, ilmoitetaan samassa kirjeessä myös näistä vaatimukset vastapuolelle edellä esitetyllä tavalla. Näissä tilanteissa Hatanmaan toimistolla tulee olla teknisten jälkien perusteella riittävä varmuus siitä, että kyse on edelleen samasta liittymästä eikä IP-osoite ole vaihtunut toiselle liittymälle. Epäselvissä tapauksissa toimisto ei ole esittänyt vaatimuksia myöhemmistä havainnoista.

3. Hatanmaan toimisto esittää lähetetyissä kirjeissä päämiestensä vaatimukset hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 7.1 kohdan mukaisesti ennen oikeudellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä. Toimiston päämiehet ovat pääosin yhdenmukaistaneet vaateensa, mutta yksittäistapauksen erityispiirteet voivat puoltaa yksilöllisen vaatimuksen esittämistä. Hatanmaa on esittänyt kirjeissä päämiestensä vaatimukset. Mikäli kirjeensaaja kokee vaatimukset perusteettomiksi, on hänellä mahdollisuus esittää asiasta huomautuksensa.

Salassa pidettävä osuus alkaa:

Salassa pidettävä osuus päättyy.

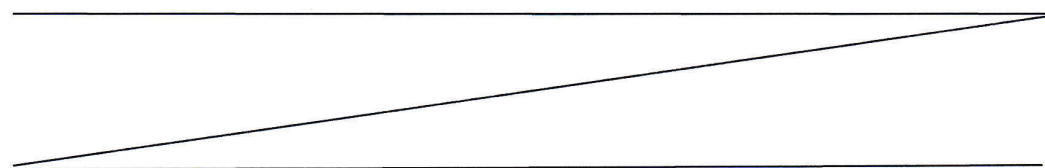
4. Kantelija on ollut useita kertoja yhteydessä Hatanmaan toimistoon ja hänen yhteydenottoihinsa on vastattu. Kantelija ei väitäkään, että hänen tiedusteluihin ei olisi vastattu vaan hänen kantelunsa koskee tältä osin ilmeisesti Hatanmaan toimiston toimintaa suhteessa kolmanteen henkilöön.

Hatanmaan päämiehen vaatimus on yksilöity lähetetyssä kirjeessä. Kirjeen kohdassa "usein kysytyt kysymykset" selostetaan, mistä hyvitys ja korvaus muodostuvat:

"Markkinaoikeus on vahvistanut päämiehillemme 4.7.2016 antamassaan ratkaisussa nro 419/16, dnro 2015/628 hyvityksen määräksi 100 euroa elokuvaa ja 50 euroa televisiosarjan jaksoa kohti. Hyvitys on tätä suurempi, jos luvaton levittäminen on tapahtunut ennen elokuvan teatterilevityksen alkamista. [. . .] Korvattavia eriä ovat myös oikeudenloukkauksen selvittämiseen tarvittavat valvonnan kustannukset."

Toimisto selostaa vaatimuksen muodostumista ja perusteita myös tarkemmin, mikäli kirjeen vastaanottaja pyytää siitä lisätietoa tai tarkennusta.

Salassa pidettävä osuus alkaa:

Salassa pidettävä osuus päättyy.

5. Hatanmaa esittää kirjeissä päämiestensä tekijänoikeuslain 57 §:n mukaiset vaatimukset hyvityksestä ja korvauksesta sekä tarjoaa mahdollisuuden asian sovinnolliseen ratkaisemiseen. Kirjeissä esitetyt vaatimukset perustuvat havaintoihin tekijänoikeuden loukkauksista, joista Hatanmaan tiedossa on sekä forensista näyttöä että teleoperaattorien luovuttamat tiedot liittymän haltijoista. Päämiesten vaatimusten esittäminen kirjeitse on perusteltua. Kantelijan väite, että Hatanmaa olisi osoittanut vastapuolille kirjeitä erehdyttämistarkoituksessa, on ilmeisen perusteton.
6. Kantelijan viittaamassa asiatyypissä on kysymys tilanteesta, jossa toimiston päämiehen korvausvaatimus on ajan kulumisen vuoksi herättänyt keskustelua sen vanhentumisesta. Hyvitys- ja korvausvaatimuksen vanhentumisesta säädetään velan vanhentumisesta annetussa laissa, jonka 7 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan muuhun kuin sopimussuhteeseen perustuvan korvauksen vanhentumisaika alkaa kulua siitä, kun vahingonkärsijä on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää vahingosta ja siitä vastuussa olevasta. Kirjeen lähettäminen on velan vanhentumisesta annetun lain 10 §:n 1 momentin 3 kohdan mukainen vapaamuotoinen toimi, joka katkaisee korvausvaatimuksen suhteessa liittymän haltijaan.

Kantelijan kantelema kirjetyyppi on johdonmukainen osa sitä kommunikaatiota vastapuolien kanssa, jota toimisto on käynyt ensimmäisen kirjeen lähettämisestä lukien. Koska asian selvittäminen on edelleen kesken ja korvausvaatimuksen vanhentumisen odottaminen on saattanut olla joidenkin vastapuolien strategiana, kirjeen tarkoitus on muistuttaa vastapuolta vaatimuksen olemassaolosta tavalla, joka katkaisee vanhentumisen.

Kirjeen tarkoitus on myös antaa vastapuolelle vielä mahdollisuus ratkaista asia sovinnollisesti ilman, että päämies ryhtyy lain mahdollistamiin jatkotoimenpiteisiin asian selvittämiseksi. Vanhentumisen katkaisemisesta ilmoittaminen ei ole kantelijan väittämällä tavalla ristiriidassa kirjeen alkuperäisen tarkoituksen eikä myöskään hyvän asianajajatavan kanssa.

Hatanmaa on päämiehensä asiaa hoitaessaan noudattanut hyvää asianajajatapaa huolehtiessaan siitä, että hänen päämiehelleen ei aiheudu oikeudenmenetyksiä korvauksen vanhentumisen takia, ja tarjoamalla vastapuolelle mahdollisuutta ratkaista asia sovinnollisesti.

VALVONTALAUTAKUNNAN RATKAISU

Perustelut

Oikeusohjeet

Asianajajista annetun lain 7 d §:n 3 momentin ja hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 12.1 kohdan mukaan asianajajan on vastattava häntä koskevaan valvonta-asiaan avoimesti, totuudenmukaisesti ja määrääjässä. Asianajajan selvityksenanto- ja totuudessa pysymisvelvollisuuden noudattamisen tehosteena on kurinpidollisen seuraamuksen uhka.

Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 3.5 kohdan mukaan asianajajan on täytettävä hänelle uskotut tehtävät rehellisesti ja esiinnyttävä asiallisesti ja moitteettomasti. Asianajajan on asianajotoiminnassaan ja muutenkin vältettävä kaikkea, mikä saattaa alentaa asianajajakunnan arvoa tai vähentää luottamusta asianajajakuntaan.

Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 4.1 kohdan mukaan tehtävät on hoidettava huolellisesti, täsmällisesti, tarpeellisella joutuisuudella sekä tarpeettomia kustannuksia aiheuttamatta.

Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 4.5 kohdan mukaan asianajaja on velvollinen kohtuullisessa ajassa vastaamaan asianajotoiminnassaan saamiinsa yhteydenottoihin, ellei se aiemman vastauksen tai muun vastaavan syyn vuoksi ole ilmeisen tarpeetonta.

Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 5.6 kohdan mukaan asianajajan on arvioitava tehtävän kuluessa, onko asiassa mahdollisuutta sovinnolliseen ratkaisuun tai vaihtoehtoisten riidanratkaisumenetelmien käyttöön.

Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 7.1 kohdan mukaan asianajaja ei saa ilman erityistä syytä ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin ilmoittamatta vastapuolelle asiakkaansa vaatimuksia ja varaamatta vastapuolelle kohtuullista harkinta-aikaa sekä tilaisuutta asian sovinnolliseen selvittämiseen.

Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 7.3 kohdan mukaan asianajaja ei saa sopimattomasti painostaa vastapuolta. Tämän mukaisesti on luvatonta

1. asiattoman ilmoituksen tekeminen poliisi- tai syyttäjäviranomaiselle tai muulle viranomaiselle sekä sellaisella uhkaaminen;
2. uhkaaminen vastapuolta häpäisevien tietojen levittämällä; sekä
3. vetoaminen pätevältä syyttä sivullisiin sekä sellaisella uhkaaminen.

Asianajaja ei myöskään saa esittää lausumia, jotka ovat omiaan saattamaan vastapuolen halveksituksi, ellei lausumien esittäminen ole välttämätöntä asian hoitamiseksi tai muutoin asiakkaan etujen valvomiseksi.

Asianajajan toiminnan arviointi

1. ja 2. Tekijänoikeuslain 60 a §:n 1 ja 2 momentit kuuluvat seuraavasti:

"Tekijällä tai hänen edustajallaan on oikeus tuomioistuimen määräyksellä salassapitosäännösten estämättä yksittäistapauksessa saada lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjältä taikka muulta välittäjänä toimivalta palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, josta tekijän oikeuksien suojan kannalta merkittävässä määrin saatetaan yleisön saataviin tekijänoikeudella suojattua aineistoa ilman tekijän suostumusta. Tiedot tulee antaa ilman aiheutonta viivytystä. Tietojen luovuttamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan oikeudenkäymiskaaren 8 lukua. Tuomioistuin voi määrätä yhteystietojen turvaamisesta noudattaen oikeudenkäymiskaaren 7 lukua.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja yhteystietoja saaneeseen tekijään tai hänen edustajaansa sovelletaan, mitä tietoyhteiskuntakaarissa (917/2014) säädetään viestinnän luottamuksellisuudesta ja yksityisyyden suojasta, viestien ja tunnistamistietojen käsittelystä, tietoturvasta, ohjauksesta ja valvonnasta, pakkokeinoista sekä rangaistuksista." (korostus tässä)

Valvontalautakunnalle toimitetussa markkinaoikeuden 29.10.2015 antamassa päätöksessä nro 750/15 dnro 2015/640 on yhdenmukaisesti edellä esitetyn kanssa määrätty seuraavaa:

"[Hakija] saa käyttää sille edellä mainituin tavoin luovutettavia yhteystietoja ainoastaan selvittäessään ja esittäessään sille elokuvateosten tuotantoyhtiöltä siirteittä oikeuksia koskevia Suomen tekijänoikeuslakiin perustuvia vaatimuksia Suomessa."

Opetus- ja kulttuuriministeriön sivuilla on kohdassa "Tekijänoikeuskirjeistä kysyttyä" esitetty seuraava tulkinta yhteystietojen käyttämisestä:

"Oikeudenhaltija tai hänen edustajansa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä saatuja tietoja vain siihen tarkoitukseen, johon niitä on haettu. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, ettei hakija saa luovuttaa tai muulla tavoin välittää tai julkistaa yhteystietoja muille kuin sille tekijänoikeuden tai lähioikeuksien haltijalle, jonka toimeksiannon mukaisesti ne on lain nojalla haettu, taikka muille kolmansille osapuolille." (korostus tässä)

Valvontalautakunnan havaintojen mukaan asianajaja Hatanmaalla ja hänen toimistollaan on ollut tapana toimia siten, että silloin, kun tekijänoikeuden loukkaus on koskenut samanaikaisesti toimiston useamman päämiehen hallinnoimia oikeuksia, toimisto on ilmoittanut markkinaoikeudelle tehdyssä tietojen luovutusta koskevassa pyynnössä hakijaksi ainoastaan yhden päämiehistä.

Valvontalautakunta katsoo, että käyttämällä yhdelle päämiehellensä hyvin rajatun käyttötarkoitukseen määrättäväksi annettuja yhteystietoja myös toisten

päämiestensä etujen ajamiseksi Hatanmaa ei ole noudattanut tekijänoikeuslakia eikä markkinaoikeuden määräystä. Hakemalla yhteystiedot vain yhden päämiehen-
sä nimissä ja puolesta Hatanmaa on poistanut markkinaoikeudelta mahdollisuuden
arvioida, olisiko yhteystietoja määrätty luovutettavaksi merkittävyyskynnyksen ylit-
tymisen vuoksi ja muiden luovuttamisen edellytysten täytyttyä myös sille Hatan-
maan päämiehelle, jonka asiamiehenä Hatanmaa ei ole markkinaoikeuteen tehdys-
sä hakemuksessa esiintynyt. Hatanmaan päämiesten suostumus tietojen keskinäi-
seen jakamiseen ei ole oikeuttanut Hatanmaata käyttämään tietoja edellä kuvatuin
tavoin niiden antamisen tarkoituksen vastaisesti, sillä kyse ei ole Hatanmaan pää-
miesten suojatusta tiedosta ja niiden suorittamasta harkinnasta yhteystietojen luo-
vuttamisen edellytysten täyttymisestä. Hatanmaan menettelyä on pidettävä hyvän
asianajajataavan vastaisena.

Valvontalautakunta ei ole kuitenkaan havainnut, että Hatanmaa olisi rikkonut asi-
anajajan salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta tai henkilötietolakia. Valvontalauta-
kunnalla ei ole ollut syytä kyseenalaistaa Hatanmaan ilmoitusta siitä, että teleope-
raattorilta saatuja henkilötietoja ei ole luovutettu päämiehille vaan tietojen käyt-
täminen on tapahtunut ainoastaan Hatanmaan toimiston toimesta.

Hatanmaan katsotaan menetelleen hyvän asianajajataavan vastaisesti käyttäessään
yhteystietoja tekijänoikeuslaissa ja markkinaoikeuden ratkaisussa määrätyn vastai-
sesti.

3. Hatanmaan valvontalautakunnalle ilmoittaman mukaan kantelijan viittaamassa
esimerkkitapauksessa kirjeensaajan on havaittu jakaneen laittomasti yhteensä 28
kappaletta erään televisiosarjan jaksoja. Valvontalautakunta toteaa, että ilmoitettu
jaksojen määrä vastaa kyseisen televisiosarjan kolmen ensimmäisen tuotantokau-
den jaksomäärää. Vaatimuskirjeestä käy ilmi, että Hatanmaan toimisto on määrit-
tänyt televisiosarjojen jaksomääräiseksi hyvitykseksi 50 euroa. Vaatimuskirjeessä
esitetty hyvitysten kokonaismäärä on ollut kyseisen televisiosarjan osalta 1 400 eu-
roa, joka niin ikään vastaa sitä summaa, joka saataisiin kerrottaessa jaksokohtaisen
hyvityksen määrä (50 euroa) jaettujen jaksojen kokonaismäärällä (28 kpl.). Valvon-
talautakunta ei ole havainnut, että kirjeensaajalle olisi tältä osin esitetty hyvitys-
vaatimus, joka olisi ollut kokonaismäärältään ristiriidassa esitetyn loukkauksen
kanssa.

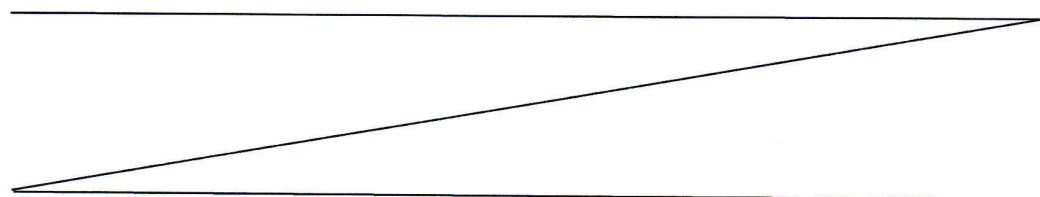
Tarkasteltaessa maksuerittelyä tarkemmin käy kuitenkin ilmi, että Hatanmaa on
esittänyt ensimmäisen jaetun kokoelman hyvityssummaksi 1 000 euroa, joka on
Hatanmaan mukaan saatu kertomalla kokoelman jaksomäärä (28 kappaletta) tätä
yksittäistapausta varten lasketulla jaksokohtaisella hyvitysmäärällä (35 euroa). Ky-
seisten lukujen tulo on 980 euroa eikä maksuerittelyssä ilmoitettu 1 000 euroa.

On lisäksi riidatonta, että maksuerittelyn kuluosuuteen on merkitty nimikkeiden
kokonaismäärä virheellisesti siten, että kokonaismääräksi on merkitty 8 aiemmin
esitetyn 28 kappaleen sijasta. Tämä on johtanut siihen, että samalle riville on kirjat-
tu nimikkeiden kokonaiskustannuksiksi 400 euroa 1 400 euron sijasta. Tästä johtu-
en kulut sarakkeen kokonaissumma määrältään 2 250 euroa ei ole vastannut sum-
maa, joka saataisiin laskemalla yhteen yksilöidyt kulut.

Yllä esitetystä käy ilmi, että tarkastelun kohteena olevassa maksuerittelyssä on ollut useampia huolimattomuusvirheitä. Maksuerittelystä ei ole myöskään valvontalautakunnan näkemyksen mukaan käynyt välittömästi ilmi, että kyse on ollut huolimattomuusvirheistä ja että kirjeensaajalle esitetty vaatimus on ollut lopputulokseltaan oikein laskettu.

Näissä olosuhteissa valvontalautakunta katsoo Hatanmaan menetelleen hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 4.1 kohdan edellyttämän huolellisuusvelvollisuuden vastaisesti jättäessään huolehtimatta siitä, että maksuerittely ei sisältäisi yllä esitettyjä virheitä. Virhettä ja Hatanmaan moitittavuutta on kuitenkin pidettävä vähäisenä.

Salassa pidettävä osuus alkaa:

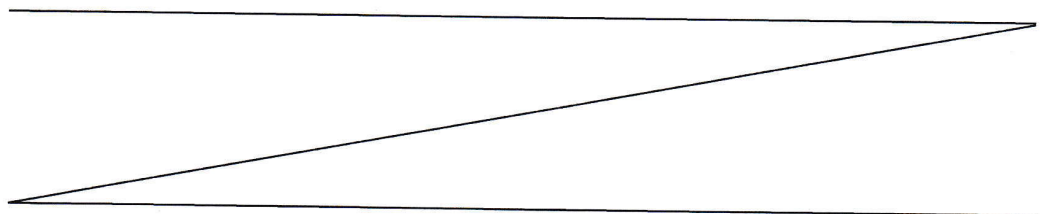

Salassa pidettävä osuus päättyy.

4. Valvontalautakunta ei ole sillä käytettävissä olleen aineiston perusteella havainnut, että Hatanmaan toimistosta ei olisi vastattu kantelijan yhteydenottoihin asiakokonaisuuteen liittyen. Kantelijan esittämä moite onkin valvontalautakunnan havaintojen mukaan kohdistunut toimiston ja kolmansien tahojen väliseen yhteydenpitoon.

Mitä tulee tältä osin esitettyihin väitteisiin, valvontalautakunta toteaa, että Hatanmaan toimiston päämiehen vaatimukset on yksilöity vastapuolille lähetetyissä vaatimuskirjeissä. Valvontalautakunnalla ei myöskään ole ollut syytä kyseenalaista Hatanmaan ilmoitusta siitä, että toimisto antaa kirjeensaajille lisätietoa vaatimuksen perusteista ja sen määrän muodostumisesta, jos tällaisia toimistolta pyydetään.

Salassa pidettävä osuus alkaa:

Salassa pidettävä osuus päättyy.

Valvontalautakunta ei ole havainnut, että Hatanmaa olisi jättänyt kantelijan esittämällä tavalla vastaamatta sellaisiin tiedusteluihin, jotka ovat koskeneet Hatanmaan toimiston harjoittamaa valvontaa tai että Hatanmaa ei olisi suostunut yksilöimään, mistä tekijöistä hänen päämiehensä vaatima summa on koostunut. Ha-

tanmaan ei ole havaittu menetelleen tämän moitekohdan osalta hyvän asianajajatavan vastaisesti.

5. Valvontalautakunta ei ole havainnut, että Hatanmaa olisi lähettänyt vaatimuskirjeitä tarkoituksenaan erehdyttää kirjeiden vastaanottajia.
6. Hatanmaan ilmoitus kirjeensaajalle, että vaatimuskirje katkaisee saatavan vanhenemisen, ei estä sitä, että kirjeen tarkoituksena voi myös olla sovinnollisen ratkaisun saavuttaminen. Vaihtoehtoisesti riita-asiaa on mahdollista käsitellä myös markkinaoikeudessa. Valvontalautakunta katsoo, että Hatanmaa ei ole menetellyt hyvän asianajajatavan vastaisesti tältä osin.

Säädökset ja määräykset

Laki asianajajista 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentit.
Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 3.5 ja 4.1 kohdat.

Lopputulos

Huomautus (kohdat 1, 2 ja 3).

Salassapito

Asianajajalain 5 c §:n, 7 j §:n ja 7 k §:n sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n nojalla salaisiksi määrätyt salainen -leimalla merkityt asian käsittelyyn liittyvät asiakirjat ovat salassa pidettäviä.

Tämä päätös on pysyvästi salassa pidettävä siltä osin kuin se sisältää asianajajan salassapidon piiriin kuuluvia tietoja.

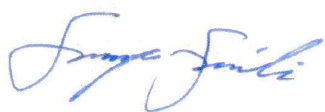
Valitusosoitus

Asianajaja Hatanmaalla ja valtioneuvoston oikeuskanslerilla on oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hovioikeuteen.

Asian ratkaisijat

Markus Manninen (pj.), Hannele Kojo ja Ilona Pilkama-Paajanen.

Jäljennöksen oikeaksi todistaa
20.6.2018

Sampsa Seppälä
Valvontalautakunta